

УДК 38.483.13:069:398(477)

Чернова І. В.¹, Белоусова П. В.²

¹ канд. філол. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. БАД-819 НУ «Запорізька політехніка»

КОМУНІКАТИВНИЙ АСПЕКТ НОСТАЛЬГІЙНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Зараз, коли майже кожна цивілізована країна приділяє значну увагу збереженню історико-культурної спадщини та її різноманіттю, етнічний туризм стає як ніколи актуальним. Україна має унікальні ресурси у цьому напрямку, що власне робить її привабливою для вітчизняних та зарубіжних туристів [5, с. 6].

Наразі актуальними напрямками формування туристичної привабливості держави та міста Запоріжжя є історико-культурні пласти, сформовані під впливом та всупереч тоталітарній ідеології, різночасові полікультурні топоси [4].

Водночас вкрай важливого значення набуває проблема збереження та реставрація архітектурної спадщини, яка є свідком історичних фактів життя етносів на сучасних територіях. Теоретико-методологічні аспекти розвитку етнічного туризму активно досліджують українські та зарубіжні фахівці різних галузей: історики, політологи, культурологи, туризмознавці, соціологи (І. О. Бочан, І. М. Кулаковська, О. І. Кузьмук, Л. Д. Божко та інші) [1].

Ностальгійний туризм – це вид рекреаційного туризму, який порівняно недавно почав розвиватися на вітчизняному ґрунті. Такий вид подорожі дуже полюбилися мешканцям Західної Європи. Це дає можливість доторкнутися до своїх етнічних первнів, дізнатися певні історичні факти про майже нікому невідомі народи або національності.

Дуже часто люди їдуть, щоб відвідати землі, де проживали їхні діди, батьки або вони самі в дитячому віці. Тому назва ностальгійний туризм вбирає в себе глибокий зміст і полівалентне значення. Адже саме ностальгія і туга за минулими часами змушує багатьох людей вирушати в далекі місця для пошуку коренів свого походження. Так, наприклад, свого часу Верхня Хортиця в місті Запоріжжя стала першим місцем поселення менонітів на берегах Дніпра з волі Катерини II. Окремі квартали міста зберегли пам'ять про перебування цих загадкових переселенців.

Популярним туристичним маршрутом для містян і гостей стала прогулянка вулицею Розенталь (названої так на честь менонітської колонії), де можна побачити справжній палац, споруджений у югендстилі. Він відзначається незвичайною формою покрівлі, кількістю арочних вікон, тим, що кожна зі сторін не схожа на іншу, і своєю неймовірною атмосферою. Більшість з будівель менонітів, виділяються не тільки архітектурою, а й так званою «фламандською кладкою»: одну цеглину клали уздовж, іншу - впоперек [2, с. 11]. Список будинків і будівель Верхньої Хортиці – свідків освоєння придніпровських земель європейцями, можна продовжувати і продовжувати: Хортицький педінститут, Центральна районна лікарня, годинникова фабрика Крегера, комплекс колишнього заводу «Лепп і Вальман», який був третім за обсягами виробництва чавуну в усій Російській імперії [3, с. 417].

Отже, незважаючи на всі труднощі, наш час повинен стати періодом розвитку нових тенденцій у культурному житті для більшості регіонів України і орієнтація на етнічний туризм стає однією з реальних можливостей економічного, соціального й культурного піднесення, в тому числі і для міста Запоріжжя, на території якого проживали свого часу меноніти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Все о туризме. Туристическая библиотека [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://tourlib.net/stati_tourism/nostalgic-tourism.htm
2. Осташева, Н. В. На переломе эпох... Меннонитское сообщество Украины в 1914-1931 гг. / Наталья Викторовна Осташева. – М.: Готика, 1998. – 256 с.
3. Белікова, М. В., Зацепіна Н. О. Менонітський етнічний туристський продукт: досвід та практика // Розвиток етнотуризму: проблеми та перспективи: Зб. Матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (Львів, 2-3 березня 2011 р.) / Львівський інститут економіки і туризму. – Львів : ЛІЕТ, 2011. - С. 417-423.
4. Зазуліна, М. С., Лях Г. М. Архітектурна спадщина менонітів на півдні України/ Всеосвіта [Електронний ресурс]// Режим доступу: <https://vseosvita.ua/library/arhitekturna-spadsina-menonitiv-na-pivdni-ukraini-174109.html>
5. Бочан, І. О. Вступне слово про етнотуризм / І. Бочан // Розвиток українського етнотуризму: проблеми та перспективи»: Зб. матер. IV Всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених (Львів, 25 лютого 2016 р.) / Міністерство освіти і науки України, Львівський інститут економіки і туризму. – Львів : ЛІЕТ, 2016. – С. 6-7.